

nus, præceptor Origenis, qui cum alia plurima, tum eum quem jam diximus librum composuit a Hieronymo latine *Informationum* appellatum. Quod opus, sicut nec alia ejusdem (extant enim etiam ad hanc diem complura) corruptum fuisse mihi persuadeo. Nam cum id affirmare voluisset Rufinus in opere quod inscripsit *de adulteratione librorum Origenis*, eo potissimum argumento, quod nequaquam illi credibile videretur eruditum adeo catholicumque virum vel sibi contraria sensisse, vel ea quæ de Deo credere impium est, scripta reli-

thecarius in epist. ad Joannem Diaconum Romanum, & Huetius de claris interpretibus pag. 246: perperam tamen, quemadmodum adnotavit Fabricius in Cod. apocrypho N.T. pag. 762. Extat adhuc hoc opus ex versione Rufini, qui in epistola ad Gaudentium Episcopum (quam Sixtus Senensis lib. 2. Biblioth. Sanctæ, & Bellarminus de Scriptoribus Ecclesiasticis suppositam esse immerito suspicantur) sentire videtur ab ipso Clemente primum fuisse scriptum, & ab Ebionitis inde corruptum. Atque hæc est Cortesii nostri sententia, quam sequi videtur Epiphanius hæres. 30. num. 15. Neque ab ea abhorret pseudo-Athanasius seculi v. author in Synopsi Sac. Scripturæ; ait enim ex eo veriora quædam selecta fuisse & a Deo inspirata; & ex recentioribus Calmetus in Proleg. in Acta Apostolorum, ubi verosi-

millimum putat, aliquem certe ex D. Petri discipulis absque dolo opus illud primo scripsisse, deinde vero ab hæreticis fuisse corruptum, ideoque inter apocrypha rejectum. Enimvero ejus locum refert Origenes in Philocalia cap. 23., nec semel laudatur ab Auctore operis Imperfecti, ut præteream Isidorum, Bedam, aliosque a Cotelerio l.c. laudatos. Attamen Photius in Bibl. cod. 114. a Lucio Charino magni nominis Ebionita conditum censet, & Guilielmus Cave tum in vitis PP. primit. in Clemente tom. 1. n. 11. tum in hist. liter. tom. 1. pag. 14. quod amplissimum Bardesanis Syri fragmentum ex libro *de fato* eisdem quibus legitur apud Eusebium verbis, occurrat nono *Recognitionum* libro, operis totius compilatorem fuisse Bardesanem concit.

quisse, Hieronymus in hæc fere verba respondet. „ Si conceditur ut quidquid in libris omnium reperitur ab aliis corruptum sit, nihil eorum erit, quorum fertur nominibus, & quomodo, inquires, in libris eorum vitiosa nonnulla sunt? Si me causas vitiorum nescire respondero, non statim illos hæreticos judicabo, fieri enim potest, ut simpliciter erraverint, vel alio sensu senserint, vel certe antequam in Alexandria, quasi demonium meridianum Arrius nasceretur, innocenter quædam & minus caute locuti sunt, & quæ non possunt perverforum hominum calumniam declinare „ . Cum Hieronymo igitur, non modo Clementis Alexandrini scripta adulterina non esse opinor, sed eo magis illis fidem adhibendam puto, quod Alexandrinus patria, nec ita multum distans a Marci Evangelistæ temporibus, ea quæ scripsit, ab illis potuit accepisse, qui rebus gestis interfuisent. Ait vero: „ Cum Petrus Romæ Evangelium divulgaret, rogatum Marcum ea, quæ a præceptore dicebantur excepta publicasse; quod cum intellexisset Petrus, tantum abfuit ut gravate tulerit, ut etiam mirum in modum sit deletatus (25) „ . Accedat nunc testis magno præceptore

(25) Vide Euseb. Hist. Eccl. lib. 2. cap. 14. sive edit. Valesii 15. & lib. 6. cap. 14. ejusdemque Henrici Valesii notas ad hoc Clementis Alexandrini fragmentum, quod Græce ita se habet; Τὸ Πέτρος δημοσίᾳ ἐν Ῥώμῃ κηρύσσοντος, τὸν λόγον, καὶ πνεύματι ἁγίῳ τὸ εὐαγγέλιον ἐξαπόντος, τὸς ἀκατάτους ποδῶς ὄντας περικαλέσας τὸν

Μάρκον, ὡς ἂν ἀκολουθήσαντα αὐτῷ πόρρωθεν καὶ μνημονίῳ λεχθέντων, ἀναγράψαι τὰ εἰρημῶς ποίσαντα δὲ τὸ εὐαγγέλιον μετασῶναι τῆς δεομένης αὐτῷ. Ὅπερ ἐπιτινόντα τὸν Πέτρον προτροπτικῶς μὴ σε κωλύσαι, μήτε προτρέψασθαι. Latine autem recentiores Cortesio interpretes sic vertunt. *Cum Petrus in Urbe Roma verbum Dei publice prædi-*

ptore discipulus longe maximus Origenes, qui in libro III. *Explanationum in Genesim* scribit. „ Petrus „ Pontum sortitus, & quas in epistola sua enumerat provincias Judæis tantum prædicans circumiit; postremo in urbe Roma commorans, „ ibi & crucifixus est &c. „. Verum enim vero quoniam in re manifesta longiores esse nolumus, difficileque est omnes enumerare, qui hoc idem de Petro testantur, quatuor postremo cursim citabimus, qui si non singuli, at certe omnes non minus apud doctos authoritatis habebunt, quam hic noster, qui novam hanc opinionem tutari est conatus: non enim puto inferiores futuros tum eloquentia, tum sacrarum litterarum cognitione, tum sanctitate & moribus; postremo etiam superiores propinquitate temporis, quippe qui, ut ita dicam, resperfam adhuc terram viderint sanguine Apostolorum. Horum primus Justinus martyr cognomen-

prædicasset, & Spiritu Sancto afflatus Evangelium promulgasset, multi qui aderant Marcum cohortati sunt, ut pote qui Petrum jamdudum sectatus fuisset & dicta ejus memoria teneret, ut quæ ab Apostolo prædicata erant, conscriberet. Marcus igitur Evangelium composuit, usque qui illud ab ipso rogabant impertit. Quod cum Petrus comperisset, nec prohibuit omnino rem fieri, nec ut fieret incitavit. Ceterum floruit Clemens Alexandrinæ Ecclesiæ Presbyter Severi & Antonini ejus filii imperatorum tempo-

ribus. Fuit Pantæni discipulus, eoque e vivis erepto scholam Alexandrinam tenuit, & Catecheses habendarum suscepit provinciam. Insignia in Ecclesiæ bonum volumina edidit, plena eruditionis & eloquentiæ, & tam scripturarum divinarum, quam sæcularis litteraturæ conspersa floribus; Prophetarum, Apostolorum, Evangelistarum, Philosophorum, Poetarumque testimoniis varie contexta: quod maxime in iis libris elucefcit, quos propterea Stromatum inscripsit. Præter octo hujus operis libros, adhor-

mento Philosophus, in Apologetico ad Antoninum: scripsit enim & alterum ad gentes. In priore igitur omnia illa, quæ de Simone Samarita a cæteris dicta sunt, longissime prosecutus est. Alter Egesippus vicinus, ut Hieronymus ait, *temporibus Apostolorum*, in tertio libro operis (de excidio Hierosolymæ cap. 2.) quod Ambrosius Mediolanensium Pontifex latinum fecit, adventum Petri ad Urbem sub Nerone, disputationem cum Simone Samarita, mortem denique tam luculenter, quam vere descripsit. Accedit tertius Irenæus Lugdunensis Pontifex, Polycarpi Smirnæi Episcopi discipulus, qui fuit Apostoli Johannis auditor. Hic enim divinarum scripturarum indicem texens, sic scribit. „ Matthæus hebræis propria eorum lingua „ conscriptum edidit Evangelium, cum Paulus & „ Petrus in urbe Roma annunciarent, ibique Ecclesiæ fundamenta solidarent „. Idem Hyginum ait *nonum* ab Apostolo Episcopum Romanæ urbis fuisse in III. adversus hæreses libro (26). Postremus accedat

adhortationem ad gentes, & tres libros Pædagogi, nihil operum Clementis Alexandrini superest. Nam octo Hypotyposes libri, summariam locorum vet. & nov. Testamenti explicationem continentes, ex quibus multa reprehensione digna notavit Photius *Biblioth. Cod. 109. & seq.* librum præterea de paschate, alium de junio, alium de obrectatione, unum hortatorium ad patientiam, unum ad nuper baptizatos, unum de Canonibus Ec-

clesiasticis & adversus eos, qui Judæorum sequuntur errorem, quem Alexandro Hierosolymorum Episcopo nuncupavit, alium denique, cui titulus Quisnam dives ille sit, qui salvatur? inter deperdita ejusdem Clementis opera enumerantur. De ejus scriptis legendi Eusebius lib. 6. cap. 2. S. Hieronymus in cat. Script. Ecclesiast. cap. 49. & Photius loc. cit.

(26) Textus Irenæus ejusdem libri cap. 3. Catalogum Romanorum Episcoporum, & primo loco

cedat Papias Hieropolitanus Pontifex, Papias, inquam Joannis Evangelistæ auditor, qui ut Eusebius, Hieronymusque testantur, Petrum dixit priorem epistolam Romæ scripsisse, in qua tropice Romam, *Babyloniam* nominavit (27). Il sunt nempe auctores,

loco ponit Petrum & Paulum, secundo Linum, tertio Anacleum, quarto Clementem, & cæteros usque ad Eleutherium, qui tunc sedebat, & nominatim de Clemente, Sixto, & Eleutherio repetit, quod Apostolis succedant, Clementem dicens tertium ab Apostolis, Sixtum sextum, Eleutherium duodecimum. At profecto non potest vere dici, Romanos Episcopos Petro succedere, si Romæ Petrus Episcopus non fuit.

(27) Eusebius lib.2. histor. cap.15. „ Papias, inquit, & „ hoc dicit, quod Petrus in „ prima epistola sua, quam de „ urbe Roma scripsit meminerit Marci, in qua tropice „ Romam Babylone nominavit, cum dicit: *Salutat vos „ ea, quæ in Babylone est electa „ Ecclesia, & Marcus filius „ meus* „. Quæ profecto sententia non poterat a Papias Joannis discipulo prodire, & ab aliis tam avide recipi atque probari, nisi eo tempore traditio recepta non fuisset, Petrum Romæ aliquando fuisse. An ille cum Apostolorum audito-

ribus diu, multumque versatus, hæc excogitasset, si illi novissent Petrum Romæ numquam fuisse? An ille, qui in Proœmio librorum suorum testatur, se solitum fuisse ex Apostolorum discipulis diligenter quærere, *quid Andreas, quid Petrus dixerit*, quid alii Apostoli, quid eorum Discipuli, qui tunc in vivis erant, ignorare potuit, ubi Petrus fuerat, cujus dicta ab ipsius discipulis acceperat?

Jam vero (ut gravissimis huc usque a Cortesio allatis testibus, duo antiquissimorum Patrum ab ipso penitus ommissa testimonia addamus) iisdem Papiæ temporibus floruit, & S. Ignatius Apostolorum quoque discipulus, Antiochiæ Episcopus. Is in epistola ad Romanos, *Ὁὐχ ὡς Πέτρος ἢ Παῦλος* (inquit) *δὲν διαποροῦμαι; ἐκείνοι Ἀπόστολοι, ἐγὼ κατὰ κριτὴν; ἐκείνοι ἐλευθεροί, ἐγὼ μὲν ὡς δέσποτα*. Vetus Interpres: *Non ut Petrus & Paulus precipio vobis; Illi Apostoli, ego condemnatus, illi liberi, ego huc usque nunc servus*. Quid enim ex his verbis ad Romanos scriptis apertius, quam sanctissimum

ctores, quorum fidei hæc veritas innititur, hos omnes redarguat necesse est, qui diu inolitam opinionem voluerit infirmare. Istis oblienda est sacrarum litterarum ignorantia, Acta Apostolorum, & Pauli epistolæ non satis diligenter evoluisse dicendi

num martyrem in ea sententia fuisse, quod Petrus non minus, quam Paulus Romæ Evangelium prædicaverit, & passus sit? Certe S. Chrysostomus hunc locum respexisse videtur, cum de Roma ait: *Propterea Petrus & Paulus, & post eos hic (Ignatius) illic (Romæ) omnes passi sunt*.

Alterum testimonium defumitur ex Dionysio Corinthiorum Episcopo, qui in epistola ad Romanos sub Sotere Papa circa annum CLXIV. scripta, de SS. Petro & Paulo hæc ait. *Ita & vos ex tanta admonitione plantationem Romanorum & Corinthiorum a Petro & Paulo factam commiscuistis. Ambo enim in urbe nostra Corintho plantantes, nos similiter docuerunt, similiter autem & in Italia audacter docentes circa idem tempus Martyrium passi sunt*. Non defuerunt tamen viri eruditi, qui Ruffini & Valesii versionibus decepti, insigne hoc omnique exceptione majus testimonium falsi convincere conati sunt. Quum enim verba illa *Κόρινθον οὐτέστιν ἡμᾶς ὁμοίως ἐδίδαξαν, ὁμοίως δὲ καὶ εἰς Ἄ*

Ἰταλίαν ὁμοίως δίδαξαν; Ruffinus verterit; *in nostra Corinthorum Ecclesia (simul adventantes) docuerunt, & per omnem Italiam atque in hac urbe simul docentes &c.* Valesius autem; *Corinthum ingressi, sparsim Evangelicæ doctrinæ semine nos instituerunt, & in Italiam simul profecti cum eos similiter instituisent &c.* interpretatus sit, merito Dionysii hunc locum Apostolorum Actis aperte contrarium esse existimarunt. Quam male autem, ut cætera earum versionum peccata præteream, vocem *ὁμοίως* simul uterque transtulerit, ostendit Pearsonius Anglus in *differ. de successione primorum Romæ Episcoporum pag. 35. & seq.* ubi adductum Dionysii testimonium ab omni falsitate egregie vindicat.

„ Cum igitur tanto consensu ab initio fere traditum „ sit (libenter ipsius Pearsonii Romanæ Ecclesiæ hostis ad ejus dignitatem tuendam afferendamque utimur verbis) „ S. Petrum Romæ Evangelium prædicasse, & ibidem „ passum esse; cumque nemo „ unquam dixerit, vel Petrum „ vel

cendi sunt: quorum plerique vel in Paulum ediderunt Commentarios, vel propriis commentationibus Reip. Christianæ mirum in modum profuerant, dicendi erunt temporum rationem non habuisse, qui ut nos qua quidque ætate gestum est scia-

„ vel Paulum alibi Martyrio
 „ coronatum esse; cum denique
 „ Christus ipse satis aperte
 „ significet Petrum crucifigendum fore; tuto satis huic
 „ historix fidem adhiberi posse
 „ existimo. Quis enim credet
 „ tantum Apostolum tam obscure
 „ scire mori potuisse, ut nemo
 „ unquam loci illius, quo
 „ mortuus est meminerit? Quis
 „ credet cum aliarum regiones
 „ suum Apostolum sibi vindicare
 „ carent, quod nulla urbs,
 „ nulla regio, nulla Ecclesia
 „ dixerit se cruore Petri nobilitatam esse? Cumque Christus
 „ ipse tanta cum asseveratione
 „ Amen Amen dico tibi,
 „ dixerit Petro, cum senueris
 „ extendes manus tuas, & alius
 „ te cinget, & ducet quo non
 „ vis; & diu post mortem ejus
 „ scripserit S. Joannes Apostolus
 „ Christum iis verbis significasse
 „ potius dicitur, id est
 „ quo genere mortis glorificaturus
 „ esset Deum; quis unquam
 „ putabit christianorum neminem,
 „ quo genere mortis passus sit
 „ novisse, omnemque potius
 „ quomodo Deum glorificavit
 „ ignorasse; aut

„ saltem Deum sua providentia
 „ postea notum esse noluisse?
 „ Quamobrem quis non miretur
 „ Spanhemium alioquin de suo grege
 „ sodales, tum in dissertatione,
 „ quam de temere credita Petri
 „ in urbem Romam professione
 „ inscripsit, tum in compendiosa
 „ introductione ad Historiam
 „ Ecclesiasticam Novi Testamenti
 „ sec. 1. §. 5. n. 23. asserere ausum
 „ fuisse: Speciosum illud de
 „ Romano Petri itinere commentum
 „ in fabulam alteram de Simone
 „ Mago Romæ culto, ibique
 „ per Petrum, ut factum erat
 „ Samariæ, debellando, nec non
 „ in malam illam interpretationem,
 „ quod D. Petrus epistola I. Babylonis
 „ nomine Romam indigitaverit,
 „ re fundendam: quod quidem
 „ commentum Romanis Pontificibus
 „ adulantibus homines ita diligenter
 „ foverint, ut latissime evagatum sit,
 „ præsertim eorundem Pontificum
 „ cum illud dilatandi studio
 „ accedente, utpote quod ambitioni
 „ suæ mirifice favere intellexerint.
 „ Deus bone! quam levis,
 „ quam infulsa, quam

sciamus, labore & diligentia sua perfecerunt. Ad summam pene ea, quæ viderunt, dicendi sunt ignorasse. Enim vero si hoc temerarium, si omnino alienum a Christiana moderatione, si denique impium tot sacris authoribus fidem abrogare, divinis libris,

quam inficeta argumentandi ratio? Esto fabulosum sit, quod Romæ Petrus Simonis potentiam extinxerit; esto quod Babylona, cujus Petrus meminit male acceperint Patres pro Roma (quæ tamen fabularum loco habenda non esse inferius demonstrabimus) quis non videt facilius fore, hæc potius ex Romano D. Petri itinere exoriri potuisse, quam ipsum iter ex illis? Nonne vetustiora quam de illis de hoc itinere protulimus testimonia? Profecto si valeret Spanhemii ratiocinatio, antiquissima esse S. Petri gesta, ideoque haud mirum videri, quod Romam venisse a Romanorum Pontificum adulatoribus confictum fuerit, nonne antiquis historiis quot sunt fides omnis adempta est? pauca admodum sunt historiarum, quas ex coævis Scriptoribus haurire fas sit; neque ea solum quæ a coævis; sed etiam quæ a ferme coævis narrantur amplecti æquum est, quum nulla suppetat ratio, unde eos mentitos esse suspicemur. Quin etiam D. Petri in urbe moram non solum a scriptoribus ferme

coævis testatam vidimus paulo superius, sed ab aliquibus quoque plane coævis, ita ut vix alia testatior historia possit reperiri. Quare mire urget profecto argumentum illud, quod ex comparatione historiarum gestorum Cæsaris, aliorumque illustrium Imperatorum, qui antiquissimis temporibus floruerunt, ductum, in medium profert cl. Petrus Franciscus Fogginius exercitat. II. de Romano D. Petri itinere & Episcopatu pag. 61. „ Cum Cæsarem (inquit) legimus tot in Galliis retulisse victorias, tantum de Pompejo fortissimo viro obtinuisse triumphum, Romam occupasse, Romani Imperii prima jecisse fundamenta, quis arbitrari prohibeat omnia illa ab iis inventa fuisse, vel qui Augusto ejus ex sorore nepote, vel qui ceteris Imperatoribus, Cæsarem quem amplissimæ dignitatis suæ auctorem fuisse se jactabant, pene dixerim, adorantibus, adblandiebantur? Cum autem quæ Alexandro Magno egregia fortitudinis facinora tribuuntur, „ Græ-

libris, ut satis patuit, non adversantibus; eorum opinioni omnino est accedendum, nec committendum est, ut vel odio in Romanum Pontificem, vel in mores Deo dicatorum hominum, si fortasse a prisca severitate discesserunt, mendacii alicujus patro-

„ Græci scriptores prodierint;
 „ nonne conicere fas erit, ut
 „ Græco homini indulgerent
 „ ea omnia illos confixisse?
 „ De gestis tandem Cyri,
 „ Themistoclis, Epaminonda,
 „ nec non Romanorum
 „ virorum Scævola, Camilli,
 „ Scipionis, ceterorumque
 „ omnium illustrium hominum,
 „ quot antiquissimis floruerunt
 „ temporibus, nonnisi idipsum
 „ suspicari liceat? &c.
 „ Si enim (prosequitur vir
 „ doctissimus loc. cit.) nemo
 „ adeo temerarius unquam
 „ fuit, qui Casarem dictatorem
 „ fuisse, Romanumque imperium
 „ fundasse & in ipsa urbe
 „ mortuum esse negaret, & quia
 „ in his tradentis historici
 „ consentiunt, qui uno vel altero
 „ post illum floruerunt, & quia
 „ vox omnibus una, illum Romanæ
 „ primæ everforem fuisse libertatis,
 „ & quia quot sunt, quotque
 „ fuerunt Imperatores ejus
 „ successores vocantur ipsumque
 „ ejus nomen acceperunt, & quia
 „ denique in hoc traditiones omnes
 „ conspirant, inscriptiones, sta-

„ tuæ, picturæ, aliaque omnis
 „ generis monumenta, quomodo
 „ nam temerarium non erit
 „ & execrabile infanti hominis
 „ delirium vel dubitare an D. Petrus
 „ Romæ fuerit, an Romanam
 „ Ecclesiam Petrus rexerit, an
 „ Romæ Nerone principe martyrium
 „ subierit: quæ item omnia fere
 „ cœvi scriptores tradunt, &
 „ innumeri deinceps semper facti
 „ sunt cujuscumque gentis auctores,
 „ & lapides, & æra, & picturæ
 „ confirmant antiquissimæ, præsertim
 „ cum Romæ semper Petri ossa
 „ servata fuerint, & Romani
 „ Pontifices ejus Successores
 „ semper se dixerint, & tales
 „ quidem esse universus terrarum
 „ orbis una semper voce prædicavit?
 „ Numquid Irenæo, Lactantio,
 „ Hieronymo, sexcentisque aliis
 „ SS. viris doctissimisque, minus
 „ auctoritatis & fidei, ac Livio,
 „ Tacito, Svetonio, Floro præstabitur?
 „ Numquid pro iis, quæ de Casare
 „ prædicantur æra & lapides
 „ ceteraque antiquarum rerum
 „ monumenta romanorum
 „ bur

patrocinium assumamus; studium magis omne & cura ad id committenda sunt, ut vel nostris moribus castigatis, cæteris exemplum vitæ esse possimus: cum plerisque sciamus aliquando labentibus & pene jam everfis Christianorum rebus, morum magis integritate, quam adversus peccantes contumeliis & opprobriis tulisse opem. Adhibenda est quidem severitas orationis, paulo etiam incitatio-

E res

„ bur habent, non autem pro Romano
 „ Apostolorum principis itinere, quod
 „ semper catholici, hæretici autem
 „ etiam ipsi & schismatici omnes
 „ XIV. seculorum spatio, nemine
 „ adversante hæsitacione nulla
 „ professi sunt? Scilicet dictaturæ,
 „ & mortis Casaris explorata
 „ veritas ad intellectum tantummodo
 „ respicit, neque eam effrenati
 „ animi nostri oppugnant affectus
 „ & vitia, quæ intellectui tenebras
 „ offundentes stultivum hominem
 „ faciunt: Romanorum autem Pontificum
 „ Primatum ex successione D. Petri
 „ deductum, veritas est, quæ lucet
 „ quidem, sed luce sua nimium
 „ quoque Vaticani hostium oculos
 „ perstringit. Cum itaque veritatem
 „ isti lucentem ament, odio habeant
 „ redarguentem, non secus ac Judæi,
 „ qui sacra quotidie legentes
 „ vaticinia, in quibus coloribus
 „ suis Gentium salus, Jesus Christus
 „ adeo præ-

„ clare describitur, ut nihil supra,
 „ haud tamen eum agnoscunt, quin
 „ immo ejus a vera omnino
 „ diversam sibi fingunt imaginem;
 „ ita etiam ipsi, exploratiores
 „ historias, quas videre possunt
 „ facilius, videre nolunt, odio,
 „ pervicacia, ceterisque vitiis
 „ eorum mentem, tenebris suis
 „ ita occupantibus, ut clariori
 „ in meridie cæcutiant: solent
 „ enim, ut apertius loquar, quæ
 „ ad intellectum spectant negare
 „ plurimi, cum voluntatem quoque
 „ subiciant opus est, symbolum
 „ fidei reiicientes, ne cogantur
 „ obtemperare Decalogo. Itaque
 „ hinc factum est, ut Romanum
 „ Petri iter & Episcopatum
 „ eorum multi negaverint, & alii
 „ dubium facere contenderint,
 „ ut nimirum neque hoc intentatum
 „ relinquerent ad destruendum
 „ Primatum Romanæ Ecclesiæ,
 „ a qua impio ausu defecerunt,
 „ & hinc quoque Catholici nequid
 „ ad eos illuminandos aptum

res adhortationes habendæ, castigatio denique vehementior gravitate conjuncta, & hæc omnia, si ita prius nos instituerimus, ut cum ardua, aut difficilia, cum denique Christianæ religioni consentanea nos ostenderimus desiderare, nobis ipsis pareamus, decretisque nostris; ne cum vita pugnet oratio. Quod si mihi facere videntur, qui non pia eruditione, sed conviciis & maledictis libros referciunt. Si enim index vitæ morumque est oratio, satis patet eos, qui mente effrænata animoque præcipiti ad maledicendum feruntur, interiori æstu, tumultuque pessimorum affectuum laborare. Enimvero quoniam diximus, nihil nobis illis *persuasionibus* persuasum esse, rationem quoque quare id dixerimus asserere necesse est.

GRE-

„ aptum prætermittent, tri-
 „ cas & sophismata, quibus
 „ veritatem abscondere & le-
 „ ves homines fallere studue-
 „ runt, aliquanto latius con-
 „ furare operæ pretium esse
 „ existimarunt, quod nullo
 „ sane pacto fieret, si quis

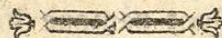
„ dictaturam aut Cæsaris cæ-
 „ dem inficias iret, quem ut
 „ mentis impotem universus
 „ rideret orbis, & nemini ef-
 „ fet cordi tempus terere tam
 „ immane mendacium confu-
 „ tando „.

GREGORII CORTESII

DE ROMANO ITINERE

DIVI PETRI

LIBER SECUNDUS.

PERSUASIO I.

„ Uctores, qui dicunt Petrum Romam
 „ venisse, non consentiunt inter se de
 „ tempore quo venerit. Nam Oro-
 „ sius dicit venisse in exordio regni
 „ Claudii, Hieronymus dicit anno il-
 „ Claudii, Fasciculus temporum dicit anno iv.
 „ ejusdem Claudii, Passionale de vitis Sanctorum
 „ dicit anno xiii. Claudii. Præterea mira varietas
 „ invenitur in Petri successoribus numerandis.
 „ Nam quidam post Petrum immediate ponunt
 „ Clementem, ut Tertullianus de præscript. &
 „ Hieron. in cap. 52. Isaia: alii post Petrum ponunt
 „ Linum, & postea Clementem tertio loco, ut
 „ Optatus lib. 2. contra Parmenianum, & Augu-
 „ stinus in ep. 165. Alii post Petrum ponunt Linum
 „ & Cletum sive Anacleum, & tandem Clemen-
 „ tem quarto loco, ut Irenæus lib. 3. cap. 3. Eusebius
 „ in Chronico, Epiphanius hæresi 27. & Hierony-
 „ mus de viris illustribus in Clemente. Adde quod
 „ isti omnes ex Cleto & Anacleto unum faciunt.
 „ Igitur nihil certi statui potest. Discordia enim
 „ authorum argumentum est falsitatis „.

E 2

DIS